

Ο Ν Ο Υ Μ Α Σ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ένας λαός θρώνεται άμα
είη πώς δέ φοβάται την
αλήθεια—ΥΓΧΑΡΗΣ.

Κάθε γλώσσα έχει τους φν
οικούς της κωνίας.

ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ζ'.

ΑΘΗΝΑ, ΚΕΡΙΡΑΚΗ 28 ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΤΗ 1909

ΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΝΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 350

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Οι καημοί της Λιμνοθά-
λασσας.
ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ. Συνέχεια δίχως τέλος.
ΝΤ' ΑΝΟΥΝΤΣΙΟ. 'Η Τζοκόντα (συνέχεια).
Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ. Λαογραφική επιθεώρησις.
ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΑΝΗΣ. Τò σχολείο και τò παιδί.
ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ. 'Επειτ' από μια όκιά.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Α. Παλαμάς, Σπύλιος Ρούβας, Θ. Κα-
τραπάνης.
Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΣ. Δικολοσκορπισματα.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ—ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ—
Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.

ΟΙ ΚΑΗΜΟΙ ΤΗΣ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ

(20—31 του Δεκέβρη του 1907)

39

Ο ΜΙΣΕΜΟΣ

Και πίσω απ' τις Βαρσάσβες και πίσω απ' τους
Ζυγοδς
τά μάτια μου τετράρηνες κορφές τὰ μαγνητίζουν,
και πέρα απ' τὰ βαλκόνια που με λαγοκοιμίζουν,
τί πολιτείες, τί θάλασσες που δέν τις βάζει ο νοός!

Μ' έσας, ψαράδες, λείψανα πρωτάρχιστον καιρού,
να ζούσα όκνη και άργή ζωή στα ξάγναντα, στα
ρήγια!

Μά ό Πόθε μέσα μου έμπηξες τὰ σουβλερά σου
νύχια,
και πάω άλλου να πλανηθώ, και πάω να γύρω άλλου.

Ράσο να βάλω ώρέχημα για να σε λειτουργώ,
παιδούλα, που είσαι μέσα μου σαν έκκλησιά στη χώρα.
Μά τò φιλι σου, άγάπη μου, μ' άντρείψει. Και τώρα
για κόφρα πάω, για πόλεμους, και για πρωτάτα έγώ.

Της φαντασίας μου άνοιξα τή σολωμονική
και κάλεσα ύποταχτικούς και σκλάβους τὰ τελώνια.
Μά ό της ιδέας γέρανοι και της καρδιάς άηθόνια,
της φαντασίας μου κράζετε: — Στο φώς! και στη ζωή!

'Ο φαντασμένος, ο άμαθος κι ο φεύτης είν' ο όχτρος,
Πιό άγριος κι απ' τόν Κιονταχή, παιδιά, κι απ' τò
Μπραίμη.

Για τήν 'Αλήθεια πάλεψε και για τήν 'Επιστήμη!
Τών άστρων τò τεμερόφεργο δέν είναι ο ούρονός,

δέν είν' ή άγάπη δυο ματιών ή έρωτισσαίτια.

Παντού ούρανός, όλα άβυσσοι, κι άπάνου απ' όλα
νόμοι
δλυ είν' άρχή, κι όλα μεγάλα πιδ μεγάλη άπόμη
Νά και ή Θυσία. Παντρέψου την, και να κ' ή 'Α-
γάπη, να!

'Εγώ σκυφτός τραγουδιστής τί ξέρω, τί μπορώ;
Τραγούδια. Για σας. Οι κοιροί με κράζοντα και οι
τόποι.

Σάν τὰ σπαθιά κινδάρες είναι δυνατές, κ' οι άνθρώποι
των άξιων έργων γύρο τους χορεύουν τò χορό.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

(Τέλος των «Καημών της Λιμνοθάλασσας»)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΔΙΧΩΣ ΤΕΛΟΣ

'Ερχομαι στη θλιβερή ανάγκη να τò πώ, πώς,
για να συζητήση σοβαρά κανένας με τò Στέφανο
Ραμά, σκοντάβει σε δυο μεγάλα έμπόδια. Πρώτα
στην έπιμονή του να γυρίσει σε θέματα άποδειγ-
μένα από τους αντιπάλους του, που έπρεπε να είναι
και γι' αυτόν άποδειγμένα, σε δέν έφερε μια αντί-
θετη άπόδειξη τους με τόν ίδιο τρόπο, που τόκαμαν
έκεινοι. Δεύτερα στο πώς άποψιδέγγεται πολύ άξιω-
ματικά για πράματα, που, ως μου συμπάθησε: να
του πώ, μόνο επιπέλαια τὰ γνωρίζει. Αύτὰ τὰ δυο
μεγάλα ύστερήματα για έναν συζητητή φέρνουν τόν
αντίπαλό του στην ανάγκη να ξαναλέει τὰ ίδια
πράματα και κοντά σ' αυτό να πολυλογεί για νανα-
πτύξει ζητήματα, που ο Στ. Ραμάς νομίζει πως τὰ
έξόφλησε με τò να τάρνηθει δογματικά ή να τὰ
παραλλάξει με λίγο λόγια. Και μένα τώρα, αν ή-
θελα να δώσω μια άπάντηση σε όλα σε ανακατό-
νει με τόν τρόπο αυτό στην τελευταία πανταχούσα
του «Τέλος χωρίς συνέχεια», θα μου χρειάζονταν
πολλές στήλες τού «Νουμά», που είμαι σύμφωνος
με τò Στέφανο Ραμά πώς είναι προορισμένες για
θέματα πραχικότερα από τήν εξήγηση κάθε δικής
του άγνοιας και πλάνης.

Για να ποδειξω τήν αλήθεια των παραπάνω μου
φτάνουν δυο παραδείγματα. 1) 'Ο Στέφανος Ραμάς
ξανακατηγοράει τò Σκληρό πώς, χαρακτηρίζοντας
τήν επανάσταση τού 21 σαν άστική στο βάθος, διαρ-
ρύθμισε τήν ιστορία σύμφωνα με τή θεωρία του. Μά
στην κατηγορία αυτή άπάντησε έδώ κ' ένα χρόνο
ο ίδιος ο Σκληρός σ' ένα μακρό άρθρο του, που ο
Ραμάς δέ βρήκε λόγια να πολογηθεί. Τò στοιχειοδέ-
στερο λοιπόν χρέος ήταν για τò Ραμά, αφού θέ-
λησε να ξαναγυρίσει στο ίδιο θέμα, να πάσκιζε να

εξηγήσει ούσιαστικά τήν αντίθετη ιδέα του γι' αυτό
κι όχι να προβάλλει ξανά με τήν ίδια αναπόδεικτη
κατηγορία. 2) Μιλώντας για τή σοσιαλιστική ιδεο-
λογία των αντιπάλων του, χαριεντίζεται να τή συγ-
χίζει με τήν ιδεολογία τού ούτοπιστικού σοσιαλι-
σμού. Δέ θέλω βέβαια να πιστέψω πως οι σοσιαλι-
στικές γνώσεις τού Στ. Ραμά ξεπερνάν τή με
τέτιο πνεύμα αντίληψη τού σοσιαλισμού, ώστόσο ο
έναν εύσυνείδητο συζητητή, σαν κατεβάνει να ναί-
ρέσει τις ιδέες των αντιπάλων του, δέν επιτρέπεται
να τις τροποποιεί ως στο σημείο που μπορεί να τις
νοήσει μονάχα. 'Ετσι, ενώ έμεις οι σοσιαλιστές τού
«Νουμά», σεο και τού «Μέλλοντος» και της «Κοι-
νωνιολ. 'Εταιρίας», προβάλαμε με τήν αντίληψη τού
σοσιαλισμού, έχι σαν ούτοπιστικού όνειρου, μά σαν
οικονομικής ανάγκης, όπου φέρνεται μοιραία ή κοι-
νωνία από τήν εξέλιξη της, ο Στέφ. Ραμάς, αντίς
να μάς άποδειξει πως ή κοινωνία δέ φέρνεται, όπως
λέμε έμεις σ' ένα σοσιαλιστικό διοργανώμα της, αρ-
κείται στο να κοροϊδέσει μόνο τò σοσιαλιστικό όνειρο
—πράμα που σημειώνω σε παρένθεση δέ δείχνει ούτε
προοδευτικές όρμες ούτ' αίσθημα γενναίο—, περιορί-
ζεται στο να εκφράζει τις άμφιβολίες του για τις
έπιστημονικές βάσεις τού σοσιαλισμού, δίχως σύνωρα
να καταδέχεται και να τις ζητάσει έπιστημονικά, ή
στο να χαριεντίζεται με τις δυσπιστίες του σε κάθε
μέθοδο και σύστημα—πράματα, που αναγκάζομαι
πάλι να πώ δέ φανερόνουν άνοιχτομναλιά, καθώς
κολακέβεται να πιστέβει, μά περισσότερο αδυναμία
μυαλού να σκεφτεί μεθοδικά και να ζητάσει συστη-
ματικά τὰ πράματα.

Μά, ξαναλέω, θα γέμιζα στήλες και στήλες τού
«Νουμά», αν ήθελα να ναίρεσω όλα σε συγχίξει μ'
αυτόν τόν τρόπο ο Στ. Ραμάς. Γι' αυτό, περνώντας
σαν έπαισιώδη όλα σε εξιστοράει στο πρώτο μέρος
της πανταχούσας του και συμφωνώντας μαζί του
πώς δέν ήταν ο Σκληρός, που έφερε πρώτος στη
μέση τò ζήτημα της ανάγκης μιας προοδευτικής κί-
νησης, με τήν προσθήκη μάλιστα πως στους προ-
δρόμους του που μελετάει έξέχασε δλότελα τò συ-
γγραφέα ενός βιβλίου με τόν τίτλο «Τὰ παλιά και
τὰ καινούρια»—έρχομαι στο δεύτερο μέρος της εγ-
κυκλίου, όπου έρχεται κι ο Στ. Ραμάς σε κάπως θε-
τικότερο έδαφος.

Λοιπόν. 'Ο Στ. Ραμάς παραδέχεται τέλος τήν
ιδέα τού Σκληρού πως για να ιδρωθεί πολιτικό
κόμμα, πρέπει να έχει βάση τὰ οικονομικά συμφέ-
ροντα μιας τάξης. 'Ομως ρωτάει: Γιατί να διαλέ-
ξομε πρώτα και κύρια τήν εργατική; Μά, ο εύλο-
γημένε, είπε τέτιο πράμα τò «Κοινωνικό ζήτημα»;
Δέ θέλω να ρνηθώ μ' αυτό πως ο Σκληρός, τόσο

στο βιβλίο του όσο και στα κατοπινα άρθρα του, αναγνώρισε για ζωτικότερη κ' υγιέστερη την εργατική τάξη και γι' ανώτερα και προοδευτικότερα τα σοσιαλιστικά ιδανικά, μα θέλω να δείξω πάλι πώς ο Ραμάς έχει την κλίση ναλλάζει τις ιδέες των αντιπάλων του. "Αν λάβει τον κόπο να ξανανοήξει το «Κοινωνικό μας ζήτημα», θα δει πώς ο συγγραφέας του δεν αποκλείσει το Στ. Ραμά ή οποιον άλλον από το να διοργανώσει κι αυτός τη δική του τάξη, απεναντίας τόνισε πώς πρέπει να διοργανωθούν όλες οι τάξεις του έθνους, καθεμιά άπάνω στα οικονομικά συμφέροντά της. "Ισα ίσα, είπε, αυτός θάνα ο μόνος τρόπος που θα σχηματιστούν και στον τόπο μας κόμματα αρχών, όπως τα νειρέθονται πάντα οι ρωμιοί, με τη διαφορά πώς, πριν το πει ο Σκληρός, κανένας μας δεν το φαντάζονταν πώς σχηματίζονται. Κι αν το «Κοινωνικό μας ζήτημα» στρέψει τα μάτια πρώτα στους προλετάριους, μόνος λόγος δεν είναι το πώς ο συγγραφέας του συμπαθεί περισσότερο την τάξη τους, μα και το πώς το διοργανωμά τους είναι ευκολότερο, σαν που έχουν πιο ένιαία συμφέροντα από κάθε άλλη κοινωνική τάξη. Το διοργανωμα των εργατών, το λέει καθαρά το «Κοινωνικό μας ζήτημα» θάναγκάσει και τους άστυδες νάφήσουν το μεταξύ τους πόλεμο και να σωματωθούν κι αυτοί σ' ένα κόμμα με γενικότερα συμφέροντα.

Νά πώς μας αναγκάζει η επιμονή του Ραμά να ξαναλέμε είπωμένα πράγματα. Για νάρθω πάλι στο προκείμενο, πρέπει ναναγνωρίσω ωστόσο σαν ένα βήμα σημαντικό για το Ραμά το να δεχτεί, πώς δε μπορεί να γίνει κόμμα δίχως νάχει βάση οικονομικά συμφέροντα κ' ένα μεγαλύτερο άκόμα ζήμα προς την ιδέα μας, πώς αυτό το κόμμα πρέπει νάναι λαϊκό. Μα ο φίλος μας σταματάει στους όρισμούς μονάχα. Δεν προσέχει, όπως του το απόδειξα κι άλλοτες, αν αυτοί κλειούν τις πιο μεγάλες αντιλογίες. Κ' έτσι μας δίνει σ' έναν όρισμό τη βάση του λαϊκού κόματός του :

«Πρέπει να ιδρύσουμε κόμμα με βάση τα συμφέροντα του παραγωγού λαού που δεν τρώει από το δημόσιο ταμείο. Κόμμα με άπαδους όλους τους παραγωγούς, τεχνίτες, γεωργούς, έμποροδιομηχάνους, εργατές... με πρόγραμμα τη βοήθεια της παραγωγής με παραγωγικά έργα και εξίσωση της φορολογίας και... ξέρω κ' έγώ ; με πρόγραμμα μελετημένο, στις λεπτομέρειες και στο σύνολο, που θα πολεμάει

το δασκαλισμό, τη συναλλαγή και τη ρουτίνα κλπ.»

"Αν ο Στ. Ραμάς είχε στοιχειώδεις γνώσεις κοινωνιολογικές, που τις άρνείται σε άλλους, τον βεβαιώνω θα δίσταζε να μας σερβίρει το παραπάνω πολυσόρι. Θα του έφτανε να είχε καταλάβει το βιβλίο του Σκληρού, που βγήκε να το πολεμήσει, για να μην παρουσιάσει το παιδιάστικο αυτό άνακάτωμα. Και αν δεν περιφρονούσε τόσο, όπως το λέει, κάθε μεθοδικό σκέψιμο, θάβλεπε και μόνος πώς άλληλοαναιρείται ο όρισμός του κόματός του. Γιατί, ενώ παραδέχεται σα βάση ενός κόμματος τα οικονομικά συμφέροντα, απ' άλλο μέρος βάζει για άπαδούς του στοιχεία που έχουν διαφορετικά κι αντίθετα συμφέροντα άναμεταξύ τους. Γιατί δεν το πιστέβω να φτάνει ίσαμε το νάρνηθει πώς ο κτηματίας δεν έχει τα ίδια συμφέροντα με τον έμποροδιομηχανο, τούτος με τον τεχνίτη και το γεωργό κι ο εργατής με όλους σχεδόν τους άλλους. Μπορεί σε μερικά σημεία να ταιριάζονται τα συμφέροντα μερικών από αυτούς άναμεταξύ τους, στο γενικό όμως συγκρούονται κ' η σύγκρουση αυτή γεννάει τον οικονομικό άγώνα, που στο διακανονισμό του από την πολιτεία άλλάζει σε πολιτικό κ' έτσι τα αντίθετα και διαφορετικά οικονομικά συμφέροντα γίνονται η βάση των διάφορων κομάτων. Για να μην πολυλογώ, παίρνω ένα παράδειγμα από τα ίδια λόγια του Ραμά. "Ενα άρθρο στο πρόγραμμα του κόματός του είναι κ' η εξίσωση της φορολογίας. Παρακαλώ τον άρχηγό του κόμματος να μου άπαντήσει : Νομίζει τόντις πώς θάβρει πρόθυμα να στρέξουν όλα τα στοιχεία που νειρέβεται για άπαδούς του κόματός του ; Δε θέλω να τον στείλω μακριά, στη Γερμανία λ. χ., να δει πώς διαλύεται στα έξω συνενέθη το περίφημο μπλόκ (πώς θα το πούμε ρωμέτικα, κ. Πουλημένε ;) του Μπόλω, σκοντάβοντας σταντίθετα συμφέροντα των συντηρητικών και φιλελεύθερων άπάνω στη φορολογική μεταρρύθμιση που ύπόβαλε στο Ράιχσταγ η γερμανική κυβέρνηση. Μου φτάνει να του θυμήσω εκείνο που είδε με τα μάτια του στον τόπο μας τώρα στερνά. "Ενωσά το ναυάγιο του κ. Γούναρη στην προσπάθεια να εξισώσει τη φορολογία με τα αντικεφαλοκρατικά του νομοσχέδια. Στο ναυάγιο αυτό άς δει και το ναυάγιο της δικής του αὐτοπίας κι ο Στέφ. Ραμάς και στο ίδιο ναυάγιο άς δει άκόμα, αν έχει την καλή διάθεση, κι αν έχομε η δχι τάξεις και στον τόπο μας, καθώς κι αν τον κυβερνάνε τούτον οι λίγοι επιτή-

δαιοι, που φαντάζεται, η η δύναμη του πλούτου λόγια περισσότερα τα βρίσκω περιττά σ' αυτό το θέμα.

Το ίδιο περισσότερο συζήτηση δε μου χρειάζεται και για τα μέσα που πρότεινει για τη δημιουργία του κόμματος, γιατί όσο η βάση του στερνού είναι καθάρια σύγχυση, τέτια θάνα και τα μέσα. Τα ξεσηκόνω μόνο για να δείξω ποιοι είναι οι πραγματικοί αντιγραφείς και διασκευαστές του τί γίνεται άλλού, εκείνοι που, βλέποντας το δρόμο της οικονομικής εξέλιξης γενικά στον κόσμο και μη θαρρώντας πώς η Ελλάδα είναι νησί στο φεγγάρι, φαντάζονται πώς θα γίνει άναγκαστικά η ίδια εξέλιξη και σ' αυτή, η εκείνοι που άραδιάζουν τέτιες πάλι Ιταλικές σαλάτες :

«Ποιά είναι τα μέσα που θα μεταχειρισθούμε για τη δημιουργία του ; Φωτισμός του λαού. Υπόδειξη των συμφερόντων του. Υποσχέσεις πραγματοποιησίμες κι από αύριο για το καλό του και για το καλό του τόπου. Οργανώσεις γεωργικών συνδέσμων. Ένώσεις συντεχνιών. Συνδικάτα μικροκτηματιών και μεγαλοπαραγωγών. Σύνδεσμοι εργατών και τα παρόμοια.»

(Στάλλο φύλλο τελιώνει)

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Το τρεχαντήρι μου λευκό και τα παννιά χιονάτα,
Συνταιριασμένα τα κουπιά σφιχτά με τους σκορμούς.
Καραβοκύρη άκούραστο θα σήσω μου τα Νιάτα
Και για ξανθά ναϊτόπουλα τους άμειρους κοημούς.

Προς την πολύβοη θάναοιχτώ τη θάλασσα του κόσμου...
Με των στοιχείων την άγρια τη δύνη θάντρειεντώ,
Και θενά λάμνω άκούραστα και θα κοιτάζω έμ-
πρός μου...

*Αγνώριστη, τη μοίρα μου και Σένα για να βρω !

ΔΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΓΑΒΡΙΗΛ Δ' ΑΝΝΟΥΝΤΣΙΟ

Η ΤΖΟΚΟΝΤΑ

Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ μεταφραστής

ΜΕΡΟΣ Δ'.

(Δωμάτιο Ισόγειο, κάτασπρο, άπλό, με δυο τοίχους—που σχηματίζουν άγκωνή σχεδόν δλάνοιχτους προς το φως με μια σειρά τζαματά, σαν τεπιδάριο άρχαίου λουτρού. Τα στόγια είναι σηκωμένα μέσ' από τα γυαλιά φαίνονται οι ροδοδάφνες, οι μυρμιές, τα σκοϊνο, τα πεύκα, οι χρυσές άμμουδιές, όπου είναι σκορπισμένα ξερά φύκια, φαίνεται η θάλασσα άκνήμονη με λατίνια παννιά σκορπισμένα ιδώ κ' εκεί, το ειρηνικό στόμα του "Αρνου, πέρ' από τον ποταμό τήγρια χαμόδεντρα του Γόμπου, οι στάνες του Σάν-Ρουσόρε, τα μακρυνά βουνά της μαρμαροφόρας Καρράρας.

*) Η άρχή του στο 344 φύλλο.

Μια θύρα που πηγαίνει στα μέσα του οπιτιού είναι στον τρίτο τοίχο. Από το ένα πλάι της θύρας, επάνω σε μια κονσόλα, είναι η Γυνάικα με το μπουκετάκι—το γνωστό άγαλμα του Αντρέα Βερόκιου, — νέα φιλενάδα, που ήλθε από το άλλο οπίτι σαν πιστή συντηροφά, και είναι όμως τα όρατα της χέρια άνέγγιχτα πάντα, με χάρη έμψυχωμένα προς το μέρος της καρδιάς. Από το άλλο πλάι είναι μια παλιά σπινέττα—του καιρού της "Ελίζας Μπατσιόκη, δουκέσσας της Δούκκας—με κάσσα από σκοτεινόχρωμ) ξύλο ψηφοθετημένο με άσπρουδερά κοψίδια, που την άναβεσάζονε μικρές Καρνάτιδες χρυσωμένες, του ρυθμού της Αὐτοκρατορίας, με τις τέσσερες τις ποτήθρες της ένωμένες σε σχήμα λύρας.

Είναι άπομοσήμερο του Σετιέβρη. Το χαμόγελο του Θέρους που φέγγει, λές και μαγεύει όλα τα πράγματα. Στο έρημικό δωμάτιο είναι αίσθητη η παρουσία της μουσικής ψυχής που κοιμάται στο βάθος του λησμονημένου οργάνου, σα νάγγιζονται ως κ' οι κλειστές οι κόρδες από το ρυθμό που μετράει τη γαλήνη του γετονικού χιαλού.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

(Η ΣΥΛΒΙΑ ΣΕΤΤΑΛΑ προβαίνει στο κα-

τόφλι, ερχόμενη από μέσα στέκει κάνει λίγα βήματα προς τα τζαματά κνιτάζει άπ' άγνάτια μακρυνά, κνιτάζει γύρω της, με μάτια όσο δε γίνεται θλιβερά. Είναι στη στάση της κεί το δπλερο, που θυμίζει μάν άόριστην ιδέα φτερών ψαλιδομένων, που δίνει το άόριστο συναίσθημα μιας δύναμης ταπεινωμένης και κολοβής, μιας εδγένας άξεντισμένης, μιας άρμονίας σπασμένης. Φορέι φόρεμα στα χτερό, όπου στους γύρους του έχει ένα στενό μαύρο σερβίτι, σα μια γραμμή πένθους. Τα μακρυνά μακίγια κρύβουν τα κοιλιά της χέρια, που τα κρατεί τεντωμένα κάτω στα πλευρά και κάποτε σφιγμένα επάνω, λιγάκι προς τα πίσω, ως για να τα κρύψει στις δίπλες, μ' ένα θλιβερό κίνημα νεροπής.

"Απόξω, άνάμεσα από τις πυκνές ροδοδάφνες, παρουσιάζεται μια γυναικεία μορφή—η ΣΕΙΡΗ-ΝΟΥΔΑ— που έχει την ύψη νεράιδας και ζητιάνας, με τη στάση του ά-θρώπου που κατασκοπεύει "Ερχεται κλεφτάτα προς τα τζαματά, με βήμα άλαφρό, άνασηκώνοντας με τδνα χέρι το φύλλο της ποδιάς της γεμάτο με φύκια, με κοχύλια και θαλασσινούς σταυρούς)

ΣΥΛΒΙΑ (ξανοίγοντάς της και πηγαίνοντας να την άναμώση μ' ένα άναπάτεχο ψηχόρημο χαμό-